

Til Hovedstadens Beredskab, Slagelse Brand og Redning og Østjyllands Beredskab

Hermed fremsendes revideret svar på jeres henvendelse fra 3. november 2024.

Tak for jeres henvendelse vedrørende ansvarsfordeling og håndtering af litiumionbatterier i forbindelse med afslutningen af en brandslukningsindsats. Det skal indledningsvis bemærkes, at Beredskabsstyrelsen kun kan forholde sig generelt til de spørgsmål, som I stiller.

I beskriver, at det i praksis er vanskeligt at få afsluttet en indsats med batterier samt overdrage skadestedet til andre myndigheder, herunder politiet og skadeservice, da der kan være tvivl om den efterfølgende håndtering.

I den forbindelse har I udarbejdet et sæt interne retningslinjer for afslutning af indsatsen. Beredskabsstyrelsen har i udgangspunktet ikke bemærkninger til jeres interne retningslinjer, men forventer, at nedenstående vurdering vil kunne besvare jeres spørgsmål. I anmoder om svar på følgende spørgsmål (forkortet):

1. Kan kriterier for afslutning af indsatsen (i de interne retningslinjer) gøre sig gældende for alle situationer, som involverer batterier?
2. Ustabile batterier (brandpåvirkning, deformation mv.) kan i nogle tilfælde bryde i brand. Er denne restrisiko beredskabets ansvar at håndtere, herunder ansvar for overvågning af "thermal runaway" i batteriet i op til 2 døgn, jf. Beredskabsstyrelsens temahæfte om brand i batterier.
 - a) Hvis ja, hvor længe, hvordan og med hvilke ressourcer?
 - b) Hvis nej, hvilken myndighed skal overvågningen overdrages til?
 - c) Kan der drages paralleller til alle batterisystemer uagtet deres placering (løbehjul, køretøjer, fartøjer osv.), jf. temahæftets fire risikoniveauer?
3. Ustabile batteripakker kan ikke gøres spændingsløse og vil potentielt kunne starte en ny hændelse efter kort eller lang tid. I vurderer, at det ikke er beredskabet, som skal sikre et batteri efter hændelsen er afsluttet (jf. punkt 1), men spørger til, hvilken myndighed denne "risiko" overdrages til?
4. Hvis det vurderes at være forbundet med risici, at batteriet (eks. i en elbil) forbliver på skadestedet, er det så beredskabets ansvar (om muligt) at forestå en evt. flytning af batteriet – og hvortil?

Dato: 30. januar 2026

Enhed: VIA
Sagsbeh.: HRK
Sagsnr.: 2024/006311
Dok.nr.:
Bilag: Ingen

Beredskabsstyrelsen
Datavej 16
3460 Birkerød

Sagsbehandleren direkte:
Tlf.: +45 7285 2614
E-mail: brs-hrk@brs.dk

Vurdering

Der er i det følgende udelukkende set på forhold under beredskabsloven og ikke en vurdering af anden lovgivning (f.eks. færdsels-, vej- og miljølovgivningen).

Spørgsmål nr. 1

Brande i forskellige typer af litiumionbatterier opfører sig (i teorien og jf. temahæftets opdeling i fire risikoniveauer) lig hinanden, hvilket formentlig også vil gælde for temperaturudviklingen i batteriet, som er et væsentligt kriterie for afslutning af indsatsen. Vurdering af temperaturudviklingen (stabil temperatur under ca. 65° C) bør dog ikke stå alene, og der tages højde for det konkrete risikoniveau, producentens eventuelle beskrivelse af en acceptabel temperatur i batterierne, samt om det er muligt at foretage en valid måling af temperaturen.

Dette afhænger bl.a. af batteriernes placering og påvirkning i det brændende objekt (køretøj, container m.v.), mulighed for ventilering, samt eventuelle temperaturpåvirkede materialer omkring eller i nærheden af selve batterierne. Fokus kan være på at påvise en sænkning af temperaturen til et stabilt niveau, hvor risikoen for 'thermal runaway' forventet er minimeret til et acceptabelt niveau, dvs. ikke længere er en del af akutfasen, uden dog at overse andre tegn på, at der er aktivitet/varmeudvikling i batterierne (røg, damp, afgangning, mislyde, lugte m.v.).

Spørgsmål nr. 2

Hvorvidt det er redningsberedskabets opgave at "overvåge" batteriet/temperaturudvikling bør ikke alene bero på risikoen for en ny "thermal runaway" eller perioden i op til 2 døgn. Den tekniske leder kan afslutte indsatsen, når der foreligger en konkret, beredskabsfaglig vurdering, eksempelvis at situationen vurderes som værende stabil, jf. håndbog i indsatsjura, kap. 4.1, s. 10. Det bemærkes, at akutfasen – efter den tekniske leders vurdering – kan omfatte situationer, hvor der er risiko for, at en ny akutfase kan opstå, f.eks. at en brand genopblusser, dvs. at der fortsat er aktivitet/varmeudvikling i batterierne, jf. tegn beskrevet ovenfor vurderet i forhold til at opnå et stabilt niveau (se svar på spørgsmål 1). Hvor længe det vil tage at afkøle tilstrækkeligt til en stabil situation, vil bero på en beredskabsfaglig vurdering af den konkrete situation.

Redningsberedskabets opgave er som udgangspunkt afsluttet, når den tekniske ledelse vurderer, at akutfasen er overstået, og skadestedet er sikret – dvs. at der ikke længere er fare for personer, ejendom eller miljø, og at der heller ikke er risiko for, at faren genopstår.

Hvis den tekniske ledelse foretager ovennævnte vurdering, vil en efterfølgende oprydning således umiddelbart ikke være omfattet af beredskabslovens § 12, stk. 1, 1. pkt. Oprydningen påhviler derimod ejer (i

det nævnte tilfælde bilens eller batteriernes ejer), dennes forsikringselskab eller eksempelvis vejmyndigheden efter vejlovgivningen. Det kommunale redningsberedskab kan således som udgangspunkt overlade en oprydningsopgave til eksempelvis vejmyndigheden, såfremt der foreligger en beredskabsfaglig vurdering af, at der ikke er tale om en akut indsatskrævende situation til fare for personer, ejendom eller miljø.

Inden skadestedet overdrages, bør der i relevant omfang gives en vejledning til den eller de pågældende aktører i forhold til evt. risici i forbindelse med oprydning, herunder også i forbindelse med evt. transport. I relation til håndtering af batterier, vil det være relevant, at den tekniske ledelse orienterer f.eks. en transportør om, at transport af beskadigede batterier kan være omfattet af ADR (Vejledning om vejtransport af farligt gods).

Hvis den tekniske ledelse derimod havde vurderet, at akutfasen ikke var overstået, idet der var fare for, at branden kunne blusse op pga. aktivitet/varmeudvikling i batterierne, så ville håndteringen af batterierne fortsat være en opgave for det kommunale redningsberedskab.

Hvilken myndighed, der overdrages til, vil være afhængigt af hændelsen, og anden gældende lovgivning, eksempelvis transport af beskadigede batterier, batterier som faste installationer m.v.

Hvilke ressourcer den ansvarlige myndighed bør have til rådighed for at løse opgaven afhænger selvsagt af, om det er håndtering af batterierne under eller efter den akutte fase. Det ligger uden for styrelsens ansvarsområde at tage stilling til, hvilket materiel andre myndigheder (eksempelvis vejmyndigheden) bør råde over for at kunne varetage egne opgaver efter færdselslovgivningen eller vejlovgivningen.

De kommunale redningsberedskaber har muligheden for at beskrive egne behov i forbindelse med RBD-arbejdet, herunder indsats ved brand i litiumionbatterier baseret på forskellige scenarietyper, jf. temahæftet.

I forhold til spørgsmålet om der kan drages paralleller til andre batterisystemer vil der formentlig for redningsberedskabet være tale om sammenlignelige metoder for risikovurdering og håndtering af indsatsen, hvilket ligeledes afspejles i temahæftets fire risikoniveauer og scenarierne.

Spørgsmål nr. 3

Se svar under spørgsmål 2.

Spørgsmål nr. 4

Oprydning på skadestedet er som udgangspunkt ikke en opgave for redningsberedskabet. Det betyder, at når den tekniske ledelse vurderer, at

redningsberedskabets indsats er gennemført, så overdrages ansvaret for oprydningen til den relevante myndighed, f.eks. den kommunale miljømyndighed, vejmyndigheden eller til ejeren. Overdragelse af ansvaret kan ske via politiets koordinerende ledelse.

Den specifikke viden om særlige forhold omkring indsatsen, som den tekniske ledelse har ved frigivelsen af skadestedet, bør som nævnt videregives. Det vil sige, at andre aktører bør modtage en tydelig orientering om, at den akutte fase er afsluttet – og at der ikke umiddelbart er en fare for genopblussen af branden, som kræver redningsberedskabets tilstedeværelse eller håndtering. Øvrig overlevering vil være af oplysende karakter eksempelvis om mulige risici, herunder særlige forhold vedr. batterier.

Der er dog ikke noget til hinder for, at det kommunale redningsberedskab deltager i eller varetager opgaver efter aftale med relevante myndigheder, virksomheder eller personer, der måtte have ansvaret for udførelsen af oprydningen. Det forudsættes, at varetagelsen er forenelig med andre regler, herunder kommunalfuldmagten. Der kan, som I selv beskriver, med fordel foretages en fyldestgørende overlevering ved "overdragelse af skadested til andre parter". Her kan fokus være på, hvilke risici der er identificeret og handlet på, samt hvilke tiltag, der er iværksat i akutfasen samt kriterier for den beredskabsfaglige vurdering, der ligger til grund for afslutning af indsatsen.

Generelt om lovgivningen

De opgaver, som omfattes af beredskabsloven, jf. § 1, stk. 1, og § 12, stk. 1, 1. pkt., er som udgangspunkt akutte opgaver inden for beredskabslovens opgavesæt i situationer, hvor der er sket en skade eller er en overhængende fare for personer, ejendom og miljø. Det er den tekniske ledelse i det kommunale redningsberedskab, der på skadestedet vurderer, om der er tale om en akut indsatskrævende situation.

Som udgangspunkt ophører redningsberedskabets del af en indsats efter beredskabslovgivningen, når akutfasen er overstået, og skadestedet er sikret. Herved forstås, at redningsberedskabet har truffet de foranstaltninger, der vurderes at være nødvendige for at forhindre, at der sker yderligere skader, og at der dermed ikke længere er fare for personer, ejendom eller miljø.

Akutfasen defineres som det tidsrum, hvor skaden fortsat udvikler sig, eller hvor der er mulighed for, at skaden kan udvikle sig. Akutfasen omfatter også situationer, hvor den tekniske leder vurderer, at der er en risiko for, at en ny akutfase kan opstå, f.eks. at en brand genopblusser.